

Силабус
навчальної дисципліни
Методика аналізу хорових творів
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма Середня освіта (музичне мистецтво)
Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Викладач (і)	Григор'єва Вікторія Вікторівна
Посилання на сайт	
Контактний тел.	0661031324
Е-mail викладача:	vickyvickyua@gmail.com
Графік консультацій	Онлайн консультації: цілодобово у Viber (+380661031324)

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
4/120	12	12	96	залік

Семестр: I

Мова навчання: українська

Ключові слова: хоровий твір, історико-стилістичний аналіз, літературно-художній аналіз, музично-теоретичний аналіз, вокально-хоровий аналіз, виконавський аналіз.

Мета та предмет курсу:

Мета - оволодіння науково-теоретичними основами методики аналізу хорових творів як складової професійного розвитку майбутнього викладача закладів вищої освіти-музиканта; розширення тематики теоретичної та методичної підготовки магістра, зміст якої не охоплюється повністю рамками стандартних дисциплін; підготовка магістрів - фахівців-диригентів, хормейстерів до практичної роботи в якості викладачів спеціальних дисциплін у закладах вищої освіти I-II рівнів акредитації.

Предмет – методи аналізу хорових творів.

Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції*	Результати навчання
1	загальні	ЗК 2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.
		ЗК 3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.	Демонструє вміння застосовувати знання з музичної психології, педагогіки мистецтв, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
		ЗК 6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.	Демонструє вміння застосовувати знання з музичної психології, педагогіки мистецтв, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області
2	фахові	ФК 1. Здатність критично осмислювати	Демонструє вміння застосовувати знання з

	та досліджувати проблеми педагогіки мистецтва і на межі галузей знань.	музичної психології, педагогіки мистецтв, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
	ФК 4. Здатність особистості до усвідомлення мистецтва як явища суспільного життя України та світу, засвоєння основних її закономірностей, стилів і жанрів до оволодіння засобами втілення художніх образів у виконавстві.	

Зміст курсу:

Змістовий модуль № 1 Історико-стилістичний аналіз хорового твору.

Тема 1. Принципи комплексного аналізу хорового твору. Структура аналізу хорового твору.

Тема 2. Предмет та проблематика методики аналізу хорових творів. Основні завдання курсу. Огляд наукової літератури. Підбір літератури для виконання аналізу та виконання її бібліографічного опису.

Змістовий модуль № 2 Літературно-художній аналіз хорового твору.

Тема 1. Жанрові, структурні і художні особливості літературної основи твору та їх вплив на емоційну та ідейну сутність образу.

Тема 2. Історико-стилістичний та літературно-художній аналіз хорового твору.

Змістовий модуль № 3 Музично-теоретичний аналіз хорового твору.

Тема 1. Музична форма хорового твору та її схематичне зображення.

Тема 2. Ладотональний план твору, способи ладотонального розвитку.

Змістовий модуль № 4 Музично-теоретичний аналіз хорового твору

Тема 1. Гармонія як формотворчий і колористичний фактор, стиль гармонічної мови. Гармонічні каденції, їх виражальне значення.

Тема 2. Метроритм твору, музичний метр і його співвідношення з ритмом вірша. Розмір, його співвідношення із жанровою основою музичного твору.

Тема 3. Фактура твору. Функції супроводу.

Змістовий модуль № 5 Вокально-хоровий аналіз хорового твору.

Тема 1. Типи та види хору: однорідні, мішані, неповні. Діапазон хорових партій, характеристика регістрів. Теситурні умови.

Тема 2. Визначення музичних тем, їх характеристика. Засоби тематичного розвитку. Розміщення тематичного матеріалу в хорових партіях, інструментальному супроводі та партії соліста (солістів).

Тема 3. Визначення інтонаційних труднощів твору, строю та здійснення аналізу твору з погляду ансамблю.

Тема 4. Дикційні та ритмічні особливості твору. Звуковедення. Хорове дихання.
Змістовий модуль № 6 Виконавський аналіз хорового твору.

Тема 1. Визначення диригентської схеми та диригентських засобів для створення художнього образу твору.

Тема 2. Інтерпретація твору, план репетиційної роботи.

Тема 3. Вибір виконавських штрихів та їх вплив на характер музики.

Тема 4. Значення твору для вдосконалення професійної майстерності хорового колективу та диригента, виховання слухачів.

Методи навчання:

1. Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда.
2. Наочні методи: ілюстрація, демонстрація.
3. Практичні методи: колективний проект, аналіз підсумків практичної роботи, вправи, використання звукозаписуючої та звуковідтворюючої апаратури, комп'ютерів.
4. Методи контролю і самоконтролю: тестові завдання, усне опитування, письмовий контроль, залік.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика курсу ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог до здобувача при вивченні дисципліни (правила поведінки на заняттях, пропуски, користування мобільним телефоном тощо).

Навчальні заняття мають практико-орієнтоване спрямування та засновані на моделюванні ситуацій та умов роботи, наближених до реальної діяльності студента під час педагогічної практики або самостійної роботи.

Перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу відбувається методом тестового контролю за допомогою Google-сервісу під час поточних занять або самостійної роботи студентів із використанням мобільних гаджетів.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Технічне (ноутбук, мультимедійне обладнання); програмне (Microsoft Office (Power Point, Word), Zoom, Moodle (<https://edu.bdpu.org/>), репозитарій (<http://surl.li/alumbz>); наочність (мультимедійні презентації, навчальні фільми)

Система оцінювання та вимоги:

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1	Відвідування лекцій	2	6	12
2	Відвідування практичних занять	2	6	12
3	Робота на практичному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, моделювання навчальних ситуацій)	2	6	12
4	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	2	17	34
5	Виконання письмового аналізу хорового твору	30	1	30
Усього без урахування коефіцієнта 100 балів. Коефіцієнт (1)				
6	Підсумковий контроль – залік	100	1	100

Максимальний рейтинговий показник становить **100 балів**.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ

I семестр

Форми та зміст поточного контролю (за темами)

Змістовий модуль 1. Історико-стилістичний аналіз хорового твору.

Тема 1. Принципи комплексного аналізу хорового твору. Структура аналізу хорового твору – *від 0,5 до 2 балів* за самостійне вивчення розділів аналізу.

Тема 2. Предмет та проблематика методики аналізу хорових творів. Основні завдання курсу. Огляд наукової літератури. Підбір літератури для виконання аналізу та виконання її бібліографічного опису – *від 0 до 2 бали* за присутність на лекції; *від 0 до 4* - за письмове виконання теоретичних питань та практичних завдань й самостійний аналіз основної та додаткової літератури; *від 0 до 2 балів* – за виконання самостійної роботи у мудлі.

Змістовий модуль № 2 Літературно-художній аналіз хорового твору.

Тема 3. Жанрові, структурні і художні особливості літературної основи твору та їх вплив на емоційну та ідейну сутність образу - *від 0 до 2 балів* – за виконання самостійної роботи у мудлі.

Тема 4. Історико-стилістичний та літературно-художній аналіз хорового твору – *від 0 до 2 бали* за присутність на лекції; *від 0 до 2 балів* - за присутність на практичному занятті, *від 0 до 2 балів* – за підготовлену доповідь, виступ на практичному занятті, активну участь у обговоренні питань практичного заняття та моделюванні навчальних ситуацій; *від 0 до 2 балів* – за виконання самостійної роботи у мудлі.

Змістовий модуль № 3 Музично-теоретичний аналіз хорового твору

Тема 5. Музична форма хорового твору та її схематичне зображення - *від 0 до 2 бали* за присутність на лекції; *від 0 до 2 балів* – за виконання самостійної роботи у мудлі.

Тема 6. Ладотональний план твору, способи ладотонального розвитку - *0 до 2 балів* - за присутність на практичному занятті, *від 0 до 2 балів* – за підготовлену доповідь, виступ на практичному занятті, активну участь у обговоренні питань практичного заняття та моделюванні навчальних ситуацій; *від 0 до 2 балів* – за виконання самостійної роботи у мудлі.

Змістовий модуль № 4 Музично-теоретичний аналіз хорового твору

Тема 7. Гармонія як формотворчий і колористичний фактор, стиль гармонічної мови. Гармонічні каденції, їх виражальне значення - *0 до 2 балів* - за присутність на практичному занятті, *від 0 до 2 балів* – за підготовлену доповідь, виступ на практичному занятті, активну участь у обговоренні питань практичного заняття та моделюванні навчальних ситуацій; *від 0 до 2 балів* – за виконання самостійної роботи у мудлі.

Тема 8. Метроритм твору, музичний метр і його співвідношення з ритмом вірша. Розмір, його співвідношення із жанровою основою музичного твору - *від 0 до 2 бали* за присутність на лекції; *від 0 до 2 балів* за дібраний та опрацьований комплекс вокальних вправ для розвитку мелодичного строю; за аудіо- чи відео факти виконання із школярами роботи з інтонування інтервалів в мелодичному і гармонічному видах мажору і мінору у висхідному та низхідному русі.

Тема 9. Фактура твору. Функції супроводу - *від 0 до 2 балів* – за опрацювання теоретичних питань самостійної роботи, за роботу з хоровими партитурами зазначених творів та виконання необхідних позначок, за оформлені приклади вокально-хорових вправ на відпрацювання ланцюгового дихання та надання відео фактів відпрацювання цих вправ на групі студентів або школярів під час педагогічної практики.

Змістовий модуль № 5 Вокально-хоровий аналіз хорового твору

Тема 10. Типи та види хору: однорідні, мішані, неповні. Діапазон хорових партій, характеристика регістрів. Теситурні умови - *2 бали* - за присутність на лекції; *від 0 до 2 балів* – за самостійне визначення типу та виду хору у запропонованих хорових творах.

Тема 11. Визначення музичних тем, їх характеристика. Засоби тематичного розвитку. Розміщення тематичного матеріалу в хорових партіях, інструментальному супроводі та партії соліста (солістів) - *від 0 до 2 балів* за присутність на практичному занятті; *від 0 до 2 балів* - за аналіз тематичних партій у визначених творах; *від 0 до 2 балів* – за виконання самостійної роботи у мудлі.

Тема 12. Визначення інтонаційних труднощів твору, строю та здійснення аналізу твору з погляду ансамблю. Від *0 до 2 балів* - за самостійний аналіз інтонаційних труднощів визначеного твору.

Тема 13. Дикційні та ритмічні особливості твору. Звуковедення. Хорове дихання - *від 0 до 2 балів* – за письмово складений план роботи з учасниками хорового колективу щодо відпрацювання дикційних особливостей твору; за розроблені методи ритмічної роботи над твором.

Змістовий модуль № 6 Виконавський аналіз хорового твору

Тема 14. Визначення диригентської схеми та диригентських засобів для створення художнього образу твору - *2 бали* - за присутність на лекції; *від 0 до 2 балів* – за опрацювання теоретичних питань та письмове виконання музично-теоретичного та вокально-хорового аналізу обраного твору за наданою схемою, за виконаний конспект відповідно до завдань самостійної роботи; за самостійний аналіз основної та додаткової літератури й вміння робити висновки після завершення роботи.

Тема 15. Інтерпретація твору, план репетиційної роботи - *від 0 до 2 балів* – за самостійно складений план репетиційної роботи дитячого хору.

Тема 16. Вибір виконавських штрихів та їх вплив на характер музики - *від 0 до 2 балів* за присутність та роботу на практичному занятті; *від 0 до 2 балів* – за опанування теоретичних питань самостійної роботи, за складену програму концертного виступу молодшого хору та аналіз п'яти хорових творів для дітей різного віку і виконавських можливостей» на предмет відповідності музичного матеріалу певному вікові дітей; *від 0 до 2 балів* - за самостійний аналіз основної та додаткової літератури й вміння робити висновки після завершення роботи.

Тема 17. Значення твору для вдосконалення професійної майстерності хорового колективу та диригента, виховання слухачів - від **0 до 2 балів** - за письмове опанування теоретичних питань у вигляді схем і таблиць, за складений письмово план організації хорового гуртка в умовах загальноосвітньої школи.

Виконання письмового аналізу хорового твору – **30 балів**.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом виконання індивідуальних завдань та активну роботу із власно створеним хоровим колективом (ансамблем) школярів будь-якого віку під час проходження педагогічної практики.

Критерії оцінювання практичних завдань

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який виконує завдання, зазначені у практичній роботі у повному обсязі, використовуючи рекомендовану літературу; виконані практичні завдання підтверджує аудіо- чи відео записами, письмовим аналізом хорових творів. Виконує завдання, використовуючи творче мислення, отримані знання та власний педагогічний досвід. Вміє робити висновки та аналізувати недоліки. Обов'язково є присутнім на практичному занятті.

Мінімальний бал (1) – отримує здобувач вищої освіти, який виконує завдання, зазначені у практичній роботі частково або на вибір, не підтверджуючи їх виконання аудіо чи відео записами.

Не отримує балів (0) здобувач освіти, який не відвідував практичні заняття, та не виконував завдання самостійної роботи.

Критерії оцінювання теоретичних знань

З основ теоретичних знань здобувач другого рівня вищої освіти отримує **максимальний бал**, якщо в повному обсязі володіє навчальним матеріалом та спеціальною термінологією, глибоко розкриває зміст теоретичних питань під час усних виступів та письмових відповідей. Використовує обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі тестові завдання.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності, не користується спеціальною диригентсько-хоровою термінологією. Правильно вирішує меншість тестових завдань.

Не отримує бали (0 б) здобувач, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та спеціальну термінологію. Не вирішив жодного тестового завдання та не виконав письмовий аналіз твору.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв теоретичний матеріал, що винесений на самостійну роботу, застосовує для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендовану, а й додаткову літературу та творчий підхід; чітко володіє понятійним апаратом, методами аналізу хорових творів; використовує їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним, а головне самостійним.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутній самостійний підхід до виконання завдань.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє знання методичного матеріалу.

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Григор'єва В. В. Теорія та методика роботи з дитячим хоровим колективом : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів (за кредитно-трансферною системою). Бердянськ, Видавництво ЧП Ткачук О.В., 2015. 130 с.
2. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закладів III–IV рівня акредитації. К. : Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. 140 с.

Допоміжна

1. Даруйте радість людям: хор. твори для дітей різного віку та викон. можливостей: [навч. посіб.] / Упоряд. Ірина Олександрівна Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2012. 167 с.
2. Доронюк В. Д. Шкільне хорознавство: навч. посіб. для викл. і студ. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2008. 336 с.
3. Доронюк В. Д. Диригент шкільного хору: навчальний посібник. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2010. 512 с.
4. Доронюк В. Д. Основи вокально-педагогічної творчості: навчальний посібник. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2010. 307 с.
5. Зеленецька І. О. Чарівна сопілочка. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2011. 184 с.
6. Солоспіви для дітей та юнацтва: [навчально-метод. посібник] / автор [передмови] та укладач І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2010. 200 с.

7. Співають діти: репертуар для молодшого та середнього шкільного віку / укладач та редактор І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2012. 180 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://bdpu.org/library.html>
2. <http://edu.bdpu.org/>
3. <https://klavier.zakupka.com/uk/p/1450853377-serganyuk-1-metodika-analiza-horovyh-proizvedeniy/>